

**Jostedalsbreen
nasjonalpark**

Besøksforvaltning i krevjande terreng og endra klima

Oppstartssamling i Balestrand 11. mars 2020

Trygve Snøtun og Maria Knagenhjelm

SANNSYNLEG AUKE

	Det er venta vesentleg auke i episodar med kraftig nedbør både i intensitet og førekomst. Dette vil også føre til meir overvatn
	Det er venta fleire og større regnflaumar
	Auka fare som følgje av auka nedbørmengder
	Som følgje av havnivåstiging er det venta auke i stormflonivåa

MOGLEG SANNSYNLEG AUKE

	Trass i meir nedbør, kan høgare temperaturar og auka fordamping auke faren for tørke om sommaren
	Kortare isleggingssesong, hyppigare vinterisganger samt isganger høgare opp i vassdraga. Nesten isfrie elver nær kysten
	Med eit varmare og våtare klima vil snøgrensa bli høgare, og regn vil oftare falle på snødekt underlag. Dette kan redusere faren for tørrsnøskred, og auke faren for våtsnøskred i skredutsette område

SANNSYNLEG UENDRA ELLER MINDRE

	Snøsmelteflaumar vil kome stadig tidlegare på året og bli mindre mot slutten av hundreåret
---	--

USIKKER

	Truleg lita endring
	Hyppigare episodar med kraftig nedbør vil kunne auke frekvensen av desse skredtypene
	Det er ikkje venta at klimaendringane vil auke faren for fjellskred vesentleg

Tabell 1. Samandrag som viser venta endringar for Sogn og Fjordane frå 1971-2000 til 2071-2100 i klima, hydrologiske forhold og naturfarar som kan ha verknad for samfunnstryggleiken.

**Stor merksemd og
store konsekvensar**

Årsetbakkane i
Jølster, juli 2019

(Foto: Linda Olin
Reite, NRK)

NRK Sogn og Fjordane

Mørkridsdalen etter flaumen

...

Mørkridsdalen i Luster er ikkje som den var før flaumen for ei og ei halv veke sidan. Les meir: <https://www.nrk.no/1.14261133>

NRK

I alle år har
dette vore beitemark
for fleire hundre husdyr

<https://www.facebook.com/watch/?v=2017704844954544>

Nigardsbreen

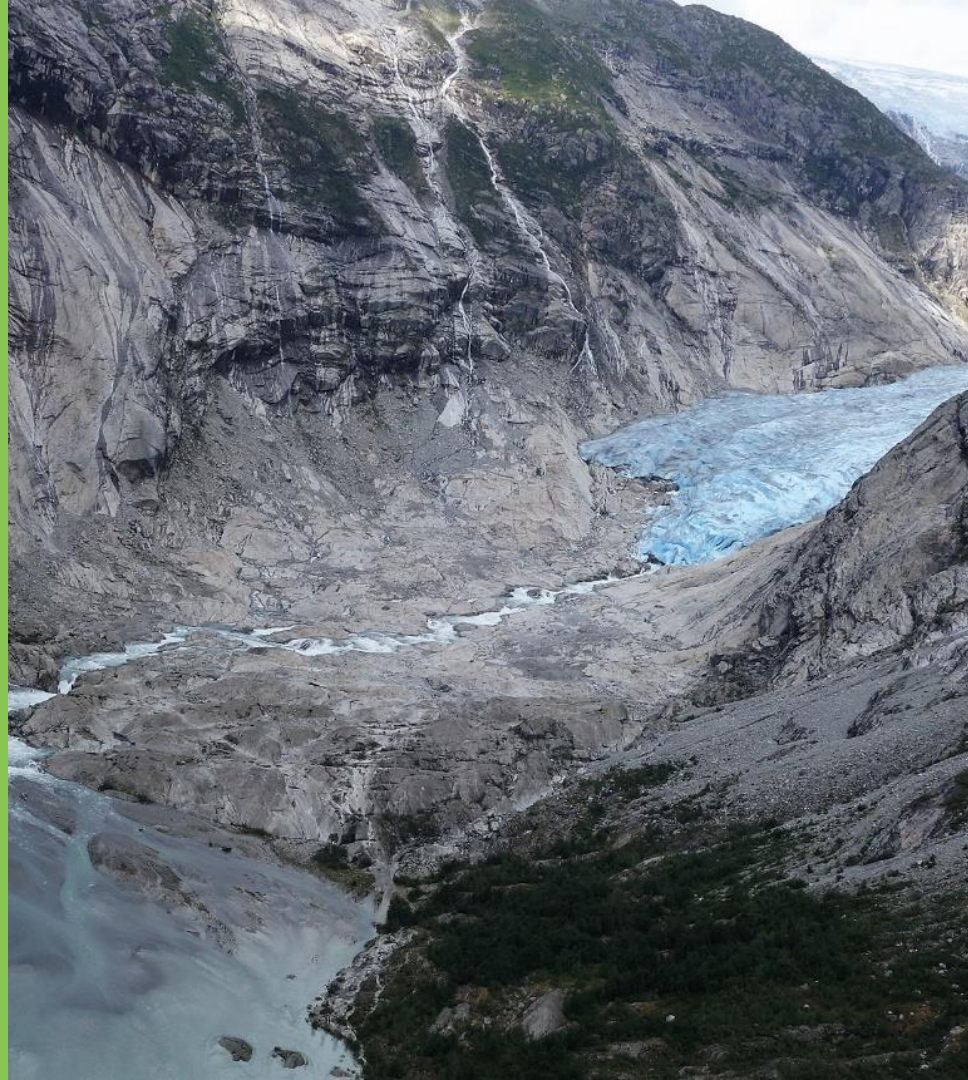
Bergens Tidende BT Magasinet Sport Kultur Meninger

Nyheter Lokalt Innenriks Utenriks Økonomi TV BT Junior Trafikken direkte VINTERTILBUD! LOGG INN

Søndag døde en 38 år gammel mann etter å ha blitt tatt av en bølge. Fremedeles tar turister seg forbi sperringene. – Jeg skulle bare kjenne på isen.

To dager etter dødsulykken på Nigardsbreen trosser turister advarslene om å komme for nær. Nå settes det inn vakthold.

Kva endringar skjer i våre verneområde?

- Område får endra bruk
- Verneføremåla blir sett opp mot kvarandre
- Press på verneområda frå ulike hald
- Bruk og vern?
- Døme på utfordringar!

Ramma rundt

- Fleire folk kjem til området – 60% ila 12 år?
- Brukargruppa blir meir variert, både i kunnskapsnivå og korleis dei «føter» seg
- Breane minkar fort!
- Elvane er større og mindre føreseielege
- Geologien og vegetasjonen er sårbar
- Bratt terreng + sårbar vegetasjon + folk
- Svaberg i vått vær gir skadar
- Informasjonsutfordringar

Samfunnstrender

- Urbanisering
- Frå passive tilskodarar til aktive deltakarar
- Sosiale medier
- FN: 60% vekst i reiselivet neste 12 år – også her!
- 2016: 57% av utlendingane vil inn i verneområde (np)

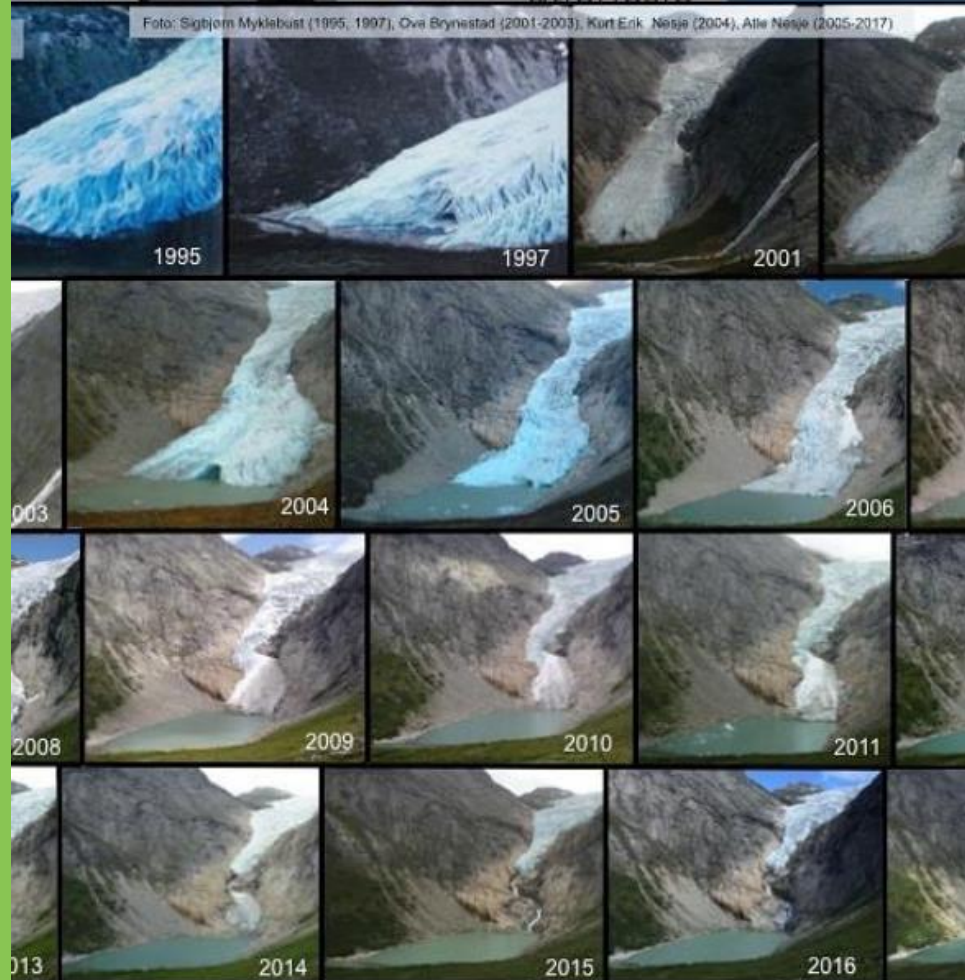
Auga på ballen: kva er føremålet med vernet?

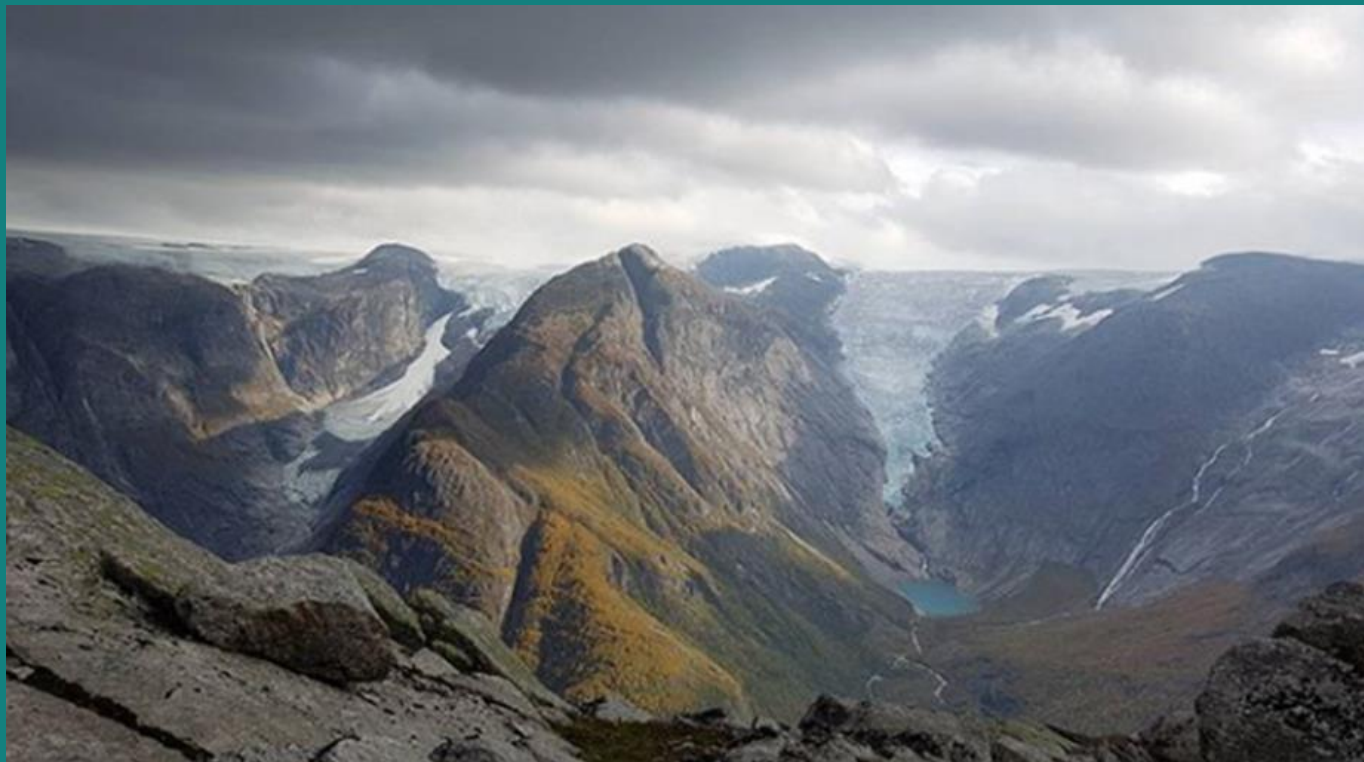
- *Natur i fri flyt!*
- *Friluftsliv*
- *Kulturminne*
- *Kulturlandskap*

Døme frå områda våre

Briksdalsbreen og Brenndalsbreen

@mosoma56

Nyheter Sport Kultur Distrikt Mer

Sogn og Fjordane
DARS
Tidsserier
Vedtaksmøter
Pålysninger

Nye aktivitetar i Briksdalen

Selskapa Briksdalsbre Fjellstove og Briksdal Breføring ønskjer å legge til rette for naturbaserte aktivitetar når det blir slutt på breføringa på Briksdalsbreen.

Olga Wergeland

Kjell Arvid Stølen

Publisert 22. sep. 2009 kl. 09:22

Artikkelen er
nær 5 år
gammel

FOTO: NTB

Bergens

Tidende
BT Magasinet
Sport
Kultur
Meninger

MENY

Breføring smeltar vekk

Det kan bli stopp i den tradisjonsrike føringa på Bødalsbreen i Stryn. Isbreen har smelta så mykje at det er vanskeleg å kome seg opp på han.

ATTRAKSJON I DET BLÅ: Bødalsbreen har trekt seg så mykje tilbake at det kan bli slutt på breføringa all neste sommar. Reiselivsnæringa i Stryn, ein av dei store turistkommunane i landet, leitar no med lys og lykte etter andre aktivitetar for å trekke reisende til Indre Nordfjord.

Oldeskaret

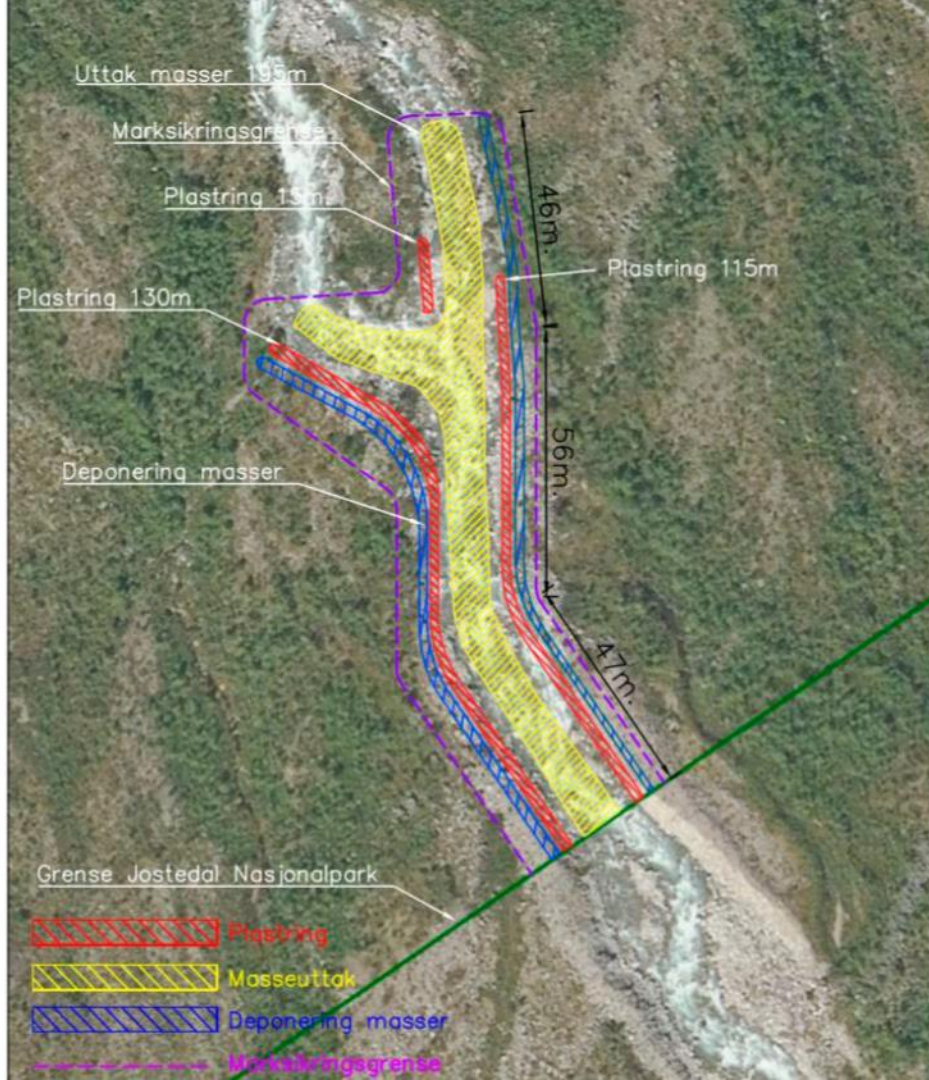
Bødalen

Fåbergstølsbreelvane

Supphellebreen

Kattanakken

Spørsmål om...

- Vedlikehold
- Eigarskap
- Finansiering
- Tilsyn
- Gjengroing og skjøtsel

**50% av tiltaka i
Jostedalsbreen i 2019 var
flaumrelatert**

Breheimen: 100%

**Midlar til kartlegging
- for endra klima og
naturmangfald**

**Vi vil ønske
velkommen inn på dei
rette plassane**

Men...

...vi må løyse oppgåvene

- Fleire brukargrupper
- Meir heilårsferdsel
- Auka krav til tilrettelegging
- Ulovlege tiltak
- Korleis sikre liv og helse?
- Meir slitasje
- Meir behov for fasilitetar

Dette vil møte styra:

- Område med tilrettelegging blir irrelevante, og område utan tilrettelegging blir plutselig relevante for uerfarne grupper (Brenndalen)
- Sårbare område blir meir sårbare i framtida – føre var?
- Joker: #sosialemedier

Opne spørsmål til drøfting:

- berre byggje opp att om att og om att kvar gong ei ny flaum kjem?
- godta at liv går tapt?
- kan det bli for mange besøkande i nasjonalparkane?
- ta eit meir aktivt standpunkt til klimatiltak?

